

עמדת עיר עמים להצעת החוק לסיפוח מעלה אדומים

20.1.2017

הצעת החוק לסיפוח מעלה אדומים מבקשת להחיל את החוק הישראלי על העיר - וכפועל יוצא מכך גם על שטח E1 שנכלל בשטחה המוניציפלי.

סיפוח מעלה אדומים יחבל קשות באינטרסים קיומיים של מדינת ישראל. הוא יקבע גוש חוצה בלב הגדה המערבית שיפגע באופן חסר תקנה ברצף החיים בין דרום הגדה (אזור בית לחם וחברון) לצפונה (אזור רמאללה-שכם). לא פחות חמור מכך, סיפוח מעלה אדומים ואזור E1 שצורף אליו יחסום את ירושלים המזרחית מצידה המזרחי, יבלע את עתודות הבניה האחרונות שלה ויעמיק את ניתוקה מהגדה המערבית. בשל מיקומה הקריטי של מעלה אדומים בלב הגדה המערבית הקהילה הבינלאומית עוקבת מזה שנים בדאגה מיוחדת אחר כל התפתחות באזור הנתפס כאבן הבוחן להתכונות של פתרון שתי המדינות. הקהילה הבינלאומית מודאגת גם ממצבם של אלפי הבדואים החיים באזור וסובלים גם כך מהתעמרות קשה. אמנם מתווה קלינטון (2001) כלל את העיר מעלה אדומים בשטח שיישאר בריבונות ישראלית לאחר חתימה על הסכם ובתמורה לחילופי שטחים. אולם מדובר היה בשטח הקטן בהרבה מהשטח הבנוי של מעלה אדומים היום, ובכל מקרה מהלך זה יכול להיות אפשרי רק בהסכמה בין שני הצדדים במסגרת הסדר כולל. זאת ועוד, השטח אותו מבקשים מנהיגי הימין לספח כולל גם את שטח 1E מצפונה של מעלה אדומים המגדיל פעם נוספת ולמעשה מכפיל את שטחה של מעלה אדומים באופן המשנה לחלוטין את המצב הגאוגרפי באזור. הוא מחריף את ניתוקה של ירושלים המזרחית מהגדה המערבית והופך את שטחי המדינה הפלסטינית העתידית לקנטונים מפורדים ולמעשה מעקר אותה מתוכן.

החלטת מועצת הביטחון 2334 שאומצה על ידי שרי חוץ של 70 מדינות חוזרת ומאשררת את החלטותיה הקודמות (224, 338 ועוד) כי "היא לא תכיר בשינוי כלשהו בקווי 4 ביוני 1967, גם בהקשר לירושלים, למעט השינויים שעליהם יוסכם על ידי הצדדים באמצעות משא ומתן". ההחלטה שבה ומאיצה בצדדים לשוב אל שולחן המשא ומתן. הצעת החוק לסיפוח מעלה אדומים מסתמכת על תמיכה אמריקאית לא מובטחת מצד הממשל החדש אף שמדיניותו לוטה בערפל ואף שהעמדה האמריקאית העקבית עד היום התנגדה בנחרצות יתרה לפעולות חד צדדיות של ישראל באזור מעלה אדומים. בכל מקרה האינטרסים הבינלאומיים של ישראל הם בילטרליים ובעיני רוב מדינות העולם הצעת החקיקה נתפסת כמזיקה ופרובוקטיבית ועלולה להעמיק את בידודה של ישראל בעולם. הצעת החוק פוגעת באינטרסים העמוקים של מדינת ישראל לשמור על אופייה הדמוקרטי ולהתקיים בגבולות בטוחים לצד מדינה פלסטינית אורגנית ומתפקדת. מנהיגי הימין המונעים משיקולים קצרי טווח של התמודדות על קולו של האלקטורט הימני הקיצוני מהמרים על עתידה, אופייה ובטחונה של מדינת ישראל. סיפוח מעלה אדומים משמעו הצהרה ישראלית על נטישת דרך שתי המדינות, הפתרון הישים היחיד. יתכן שבכך היא מונעת את התכונות גם אם בעתיד ההכרעה הדמוקרטית של העם בישראל תרצה לבחור בדרך של פתרון.